

“Mita - o relație de piață”

continuare din pag. 1

El nu neagă că au existat cazuri când profesorii l-au obligat să dea bani.

Un alt student de la ASEM, Leonid, definește fenomenul în termeni economici: „Mita în universități este o relație de piață. Atâta timp cât există cerere - va exista și ofertă, dar lucrurile nu trebuie schimbate, nouă ne convine așa”.

Alexandru, student al UTM spune că nu a dat niciodată mită și că a auzit despre un singur caz la universitatea sa, dar știe că profesorul vizat a fost dat afară. Colegii confirmă spusele. Alexandru mai zice că „o parte din probleme s-ar rezolva dacă selecția la admitere ar fi mai strictă”.

Alex, student la Universitatea de Medicină, este de părere că pentru a contracara corupția în universități sunt necesare doar două acțiuni: majorarea salariilor profesorilor, astfel încât aceștia să nu fie nevoiți să ia mită și exmatricularea tuturor studenților care nu fac față cerințelor universitare. El zice că profesorii nu cer bani și nici nu „ingroapă” studenții care învață. „Totul pornește de la cei care nu se au de bine cu cartea, întrucât le este mai convenabil să plătească examenele. Dacă studenții treci examenul. În plus, ai cunoștințe și rămâi cu banii în buzunar. Eu am colegi care au dat câte 300\$ pentru un examen. Cred că e absurd”, a mai adăugat viitorul medic.

Persoanele din administrația universităților cu care am discutat susțin că inițiativa planurilor de acțiuni anti-corupție este binevenită. Mai mult decât atât, ele spun că astfel de planuri există deja de mai mult timp în instituții, iar acum rămâne doar să fie adaptate la noile standarde propuse de Ministerul Învățământului.

Pro-rectorul de la Academia de Studii Economice, Ala Cotelnic, afirmă că atât timp cât există corupția trebuie să existe și planuri anti-corupție. Ea crede că profesorii care iau mită nu sunt atât de mulți, însă ei creează o imagine proastă universității.

Pe „lista neagră” a lui Voronin figurează șase nume de la ASEM. Unii dintre profesorii bănuți de luare de mită au scris explicații, negând acuzațiile, alții, însă, nu au făcut-o.

Rectorul Universității Tehnice din Moldova, Ion Bostan, recunoaște că fenomenul corupției există și în instituțiile pe care o conduce. El spune că administrația universității luptă cu aceasta.

Și de la UTM au fost menționate trei persoane bănuite de luare de mită. I. Bostan susține că suspiciunea nu este suficientă pentru a le demite din funcție. Totuși o metodă a fost transferată la un alt post, unde nu are contact direct cu studenții. Rectorul UTM a enumerat câteva măsuri de bază care trebuie incluse în noul plan de acțiuni. Una ar fi ca studenții să evalueze profesorii după fiecare examen, în fișe anonime, apreciind corectitudinea, onestitatea, calificarea acestora etc. O altă măsură ar fi testarea studenților la computer, prin intermediul unor programe speciale la care se lucrează în prezent.

Ion Bostan susține că premisele corupției în instituțiile de învățământ sunt dorința studenților de a face studii fără mari eforturi intelectuale și salarizarea inadecvată a profesorilor. „Majorarea salariilor cadrelor didactice, fără a aplica și alte măsuri de luptă împotriva corupției, nu ar fi eficientă”, spune Bostan. Mai menționăm că în ultimii zece ani, șase profesori de la UTM au fost demși din funcție la sesizarea studenților, fiind găsiți vinovați de luare de mită.

La Universitatea de Medicină și Farmacie N. Testemițanu (USMF) se crede de asemenea că această inițiativă va schimba lucrurile spre bine. Prorectorul V. Cernetchi, spune că „muștruirea profesorilor suspecți de corupție îi va pune pe gânduri pe aceștia, dar și pe ceilalți dascăli. Sperăm ca situația să se amelioreze în viitor”. De la USMF patru cadre didactice sunt menționate în listă. Acestea, însă își neagă vinovăția, iar administrația susține că nu există probe concludente de a-i demite. În plus, Cernetchi afirmă că unul dintre profesorii pomeniți este printre cei mai serioși și mai cumsecade din Universitate.

„Problema există”, recunoaște Cernetchi. Ea afirmă totuși că studenții exagerează, și că în realitate „nu se dă atâta spăgă pe cât se spune...”

Prorectorul de la USMF spune că în instituție se aplică măsuri de luptă cu fenomenul corupției. Spre exemplu, la examene studenții sunt supravegheați de către colegi de-al lor de la Asociația studenților și rezidenților, iar 50 la sută din teste sunt evaluate de computer. „Computerizarea studiilor în întregime este imposibilă. Chiar dacă aprecierea este mai obiectivă, în cazul medicilor se pune accentul pe abilitățile practice, iar acestea nu pot fi supuse controlului electronic. Noi dorim să formăm specialiști, nu roboți”, adaugă ea.

„E un moft să construiești în zona istorică”

VALERIU CIOBANU

După luni de dezbateri și consultări, Consiliul Municipal Chișinău (CMC) a aprobat, într-un final, Planul Urbanistic General (PUG) al capitalei. Acesta a fost elaborat de un grup de reprezentanți de la Institutul de proiectări „Urbanproiect”, Business Consulting Institut și de la o instituție din București. La elaborarea PUG al Chișinăului, care a costat 9 milioane de lei, a contribuit Programul Național Unitate pentru Dezvoltare în Moldova. Despre schimbările care vor afecta capitala în următorii 18 ani am discutat cu Nicon Zaporozjan, șef al Direcției generale arhitectură și urbanism, a primăriei mun. Chișinău.

Cât de mult a contat opinia societății în elaborarea Planului Urbanistic General?

Cerințele moderne de elaborare a unor astfel de documente necesită consultarea obligatorie a opiniei publice. Orașul se construiește pentru locuitorii. În perioada 10 ianuarie - 10 februarie au fost organizate întâlniri în toate comunele și preturiile, debateri la radio, TV și în presa scrisă. S-a ținut cont de toate sugestiile cetățenilor și a fost elaborat un capitol întreg care include propuneri cu privire la politicile investiționale înaintate de locuitorii mun. Chișinău.

Care va fi mecanismul de aplicare al acestui plan?

Săptămâna trecută CMC a adoptat două documente: planul urbanistic general - „Planul de dezvoltare a orașului Chișinău până în anul 2025” și planul de dezvoltare a suburbiilor - „Planul amenajării teritoriului mun. Chișinău”. În baza acestora vor fi adoptate trei regulamente pentru:

- zona istorică
- dezvoltarea orașului
- dezvoltarea municipiului

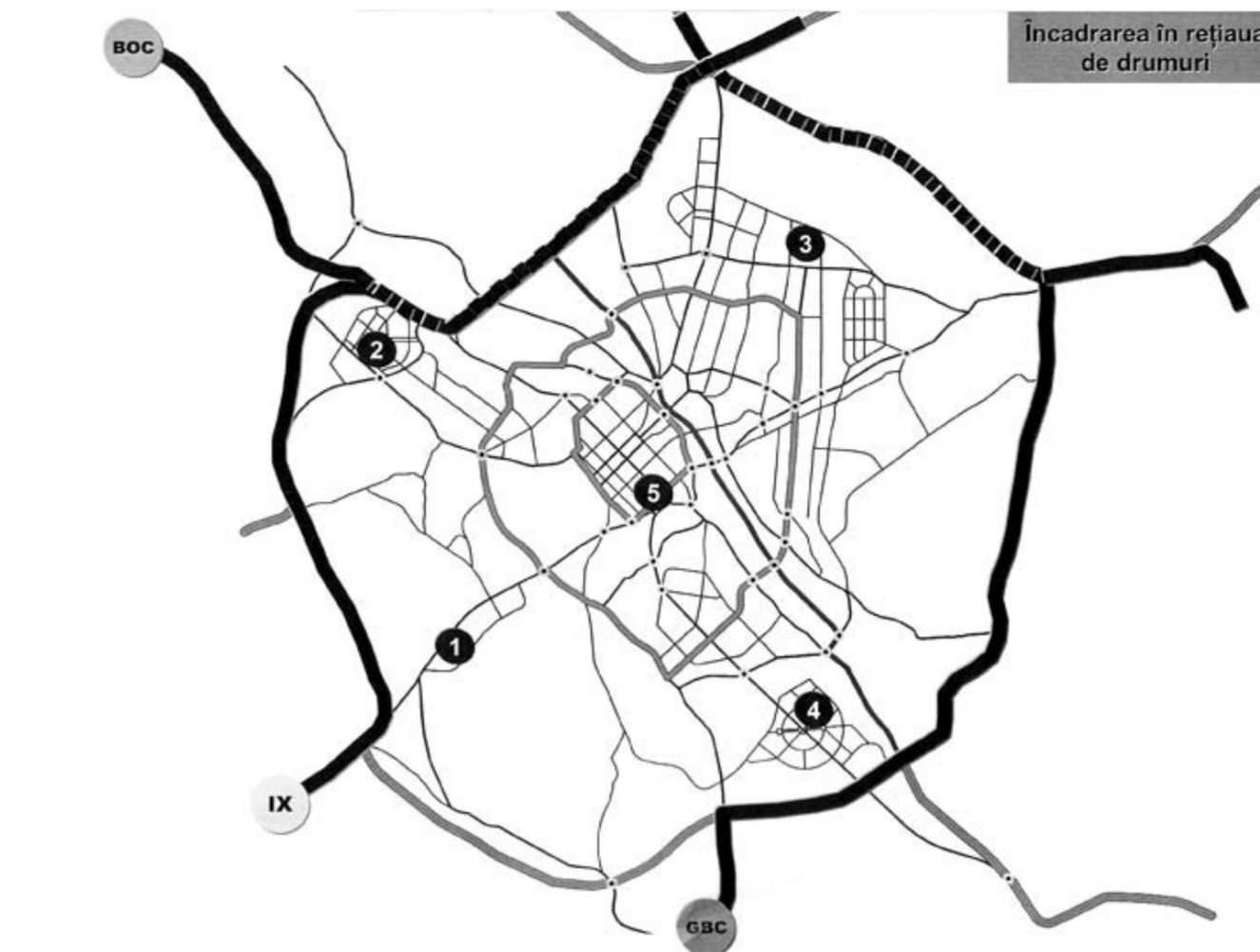
Ministerele și direcțiile care au în subordine sfera construcțiilor vor analiza normele. PUG prevede adoptarea a peste 100 de proiecte. Sperăm să atragem mijloace financiare sub formă de granturi de la organisme financiare internaționale, întrucât banii alocați din Bugetul municipal sunt insuficienți.

Cum vor fi selectate companiile care vor realiza proiectele finanțate din exterior?

După adoptarea Planului Urbanistic, primarul general a fost obligat să constituie o direcție sau o subdiviziune care se va ocupa de pregătirea proiectelor și negocierea viitoarelor granturi. Selectarea companiilor depinde însă de activitatea așezărilor locale.

În acest caz există riscul corupției...

Toate companiile urmează să fie selectate într-un mod transparent, prin organi-

Încadrarea în rețeaua de drumuri

Dacă lucrurile vor merge așa cum au gândit autoritățile locale, până în 2025 vom avea trei centuri ale orașului. Prima va înconjura centrului istoric al Chișinăului, a doua va face legătura între sectoarele capitalei și a treia va înconjura municipiul unindu-se tangențial cu toate magistralele europene.

zarea tenderelor, totul sub monitorizarea societății.

Cum va arăta Centrul orașului după aplicarea PUG?

Sectorul Centru al capitalei are un statut aparte, deoarece aici este amplasat centrul istoric ce cuprinde 1200 de monumente. Potrivit planului, se păstrează concepția existentă de evaluare a fiecărei clădiri, astfel încât toate clădirile de până la trei etaje nu vor avea de suferit. Desigur, vor exista unele excepții cum ar fi străzile Mihai Viteaz, București, Ismail ș.a. unde se vor construi blocuri de până la 16 nivele.

Care este soarta proiectului ce prevede reconstrucția bulevardului Cantemir?

Țin să precizez că actualmente despre reconstrucția acestei artere se vorbește doar la nivel de studii. Această stradă paralelă cu Ștefan cel Mare de 2,8 km a fost inclusă în precedentul Plan Urbanistic General. Dacă atunci ar fi existat mijloace financiare necesare, bulevardul ar fi fost finalizat încă la începutul anilor '90. Și în prezentul PUG se prevede un proiect de prelungire a acestei artere, deși specialiștii au păreri împărțite

SCURT ISTORIC

Planul Urbanistic General adoptat de Consiliul Municipal Chișinău este cel de-al cincilea document de acest fel aprobat de autoritățile municipale de-a lungul istoriei orașului. Anterior asemenea acte au fost adoptate în anii 1777, 1813, 1947 și 1989.

la acest capitol. Ele se bazează pe existența de-a lungul străzii a cel puțin 12 clădiri istorice, care trebuie să rămână intacte. Cred însă că planul de reconstrucție a bulevardului trebuie aprobat înainte de toate de chișinăueni. Aceasta arteră urmează să fie prelungită de la intersecția cu str. Ismail până la Calea Leșilor, posibil cu edificarea anumitor noduri ingineresti, cum ar fi tunelurile. Dorim să păstrăm obiectivele istorice din partea de sus a orașului care au fost distruse după cel de-al doilea război mondial. Plănuim să construim noduri cu mai multe nivele pentru a eficientiza circulația transportului pe bd. Gagarin, cât și pe strada Calea Leșilor.

Acum se examinează prima fază a proiectului - extinderea drumului cu 60 - 70 m,

după care vor urma lucrările de amplasare a edificiilor. Reconstrucția străzii va necesita evacuarea a sute de familii din regiune, dar la momentul actual problema nu se pune, pentru că nu avem unde să le mutăm. Repet, bd. Cantemir rămâne a fi o tema de discuție la care sunt invitați să-și expună opiniile specialiștii și publicul, doar astfel vom putea identifica soluția potrivită.

Anterior s-a vorbit mult despre construcția unei centuri de ocire a orașului. Ce prevede PUG la acest capitol?

În PUG sunt prevăzute trei centuri. Centura în jurul zonei istorice se va întinde în perimetrul străzilor Mateevici - Ciuflea - Albișoara - Mihai Viteazu. A doua centură, cea de mijloc, va uni cartierele Telecentru - Buiucani - Râșcani - Ciocana - Botanica. Ultima centură se va uni tangențial cu toate magistralele europene din jurul municipiului. Aceasta ar trebui să ne aducă mari beneficii economice. De-a lungul centurii vor apărea în viitor cartiere locative, orașele satelit și zone de afaceri. Sperăm să creăm legături cu magistralele europene, care tranzitează țara noastră: Helsinki - Chișinău - Atena, Buda-

Arhitectul-șef al mun. Chișinău, Nicon Zaporozjan: „Chișinăul este mai vechi decât Moscova sau Kievul. Odată cu aplicarea

pesta - Chișinău - Odesa, Balcani - Moldova - Ucraina - Polonia - Țările Scandinave.

Reiese că trebuie să ne așteptăm la o creștere a prețului pământului?

Inevitabil. În viitorul apropiat vom avea prețuri exagerate de mari la pământ, creșterea stimulată de apropierea cu frontiera UE. Mai mult decât atât, revenirea la coridoarele europene, reparația autobanelor moderne, vor determina, la rândul lor, majorarea prețului la pământ. Zona Centru rămâne în continuare cea mai atractivă și cea mai scumpă. În alte țări oamenii aleg să se mute cu trailul în afara orașului, la noi, însă s-a încetățenit un moft de a construi în oraș, și chiar în zona istorică.

Credeți că până în 2025 planul va fi realizat în totalitate?

Cineva menționa că planul din '89 a fost realizat în proporție de 7% - 8%. Erau alte cerințe... Acum avem alte perspective și alt potențial. Cred că până în 2025 PUG al Chișinăului va fi realizat în proporție de 50 - 60%. Deocamdată nici un oraș din lume nu a reușit performanța să se îndrelinească sută la sută planul său urbanistic.

Oamenii din calea buldozerelor

continuare din pag. 1

Acum câteva luni, locatarii s-au plâns la procuratură, iar aceasta a inițiat o verificare. Locatarii adunați în fața primăriei așa și n-au reușit să se întâlnească cu funcționarii publici. Ei au fost anunțați, în schimb, că procuratura a solicitat Consiliului municipal să anuleze deciziile primăriei prin care cele două terenuri (unul de pe bd. Ștefan cel Mare și altul de pe str. Buna Vestire) au fost atribuite companiei „Scana”. Potrivit executorului judiciar din cadrul procuraturii mun. Chișinău, Andrei Mațco, aleșii locali vor examina demersul în viitoarea ședință.

Solicitat pentru precizări, vice-procurorul municipiului Chișinău, Vladimir Adam, a declarat că procuratura a solicitat anularea deciziilor pe motiv că ele le-

zează dreptul la proprietate. „Aceste acte publice nu conțin mecanismul prin care urmează să fie evacuați cetățenii domiciliari pe terenurile vizate. Apare întrebarea - cine și cum va efectua evacuarea?”, a spus vice-procurorul. Procuratura se mai arată contrariată de faptul că terenurile cu o valoare de sute de milioane de dolari au fost atribuite unei companii private fără ca această tranzacție să aducă vreun venit la buget.

Potrivit lui Ion Crețu, juristul companiei „Scana” un grup nesemnificativ se opune ofertelor înaintate de întreprindere și pretinde de la aceasta sume care ar depăși limitele bunului simț. El ne-a mai asigurat că o bună parte din locatarii din zonă au căzut de acord să aștepte aparținente în blocurile pe care compania le va construi pe locul caselor demolate.

La ora de limbă franceză Natalia Predelcu (în stânga) și colega sa studiază gramatica.

Elevii versifică în limba lui Voltaire

LUDMILA TOMAC

Elevii liceului teoretic moldo-francez „Gheorghe Asachi” nu doar că vorbesc în limba lui Voltaire, dar și compun poezii ai-doma celor scrise de idoli lor francezi.

Pe 22 martie, în cadrul Festivalului creației proprii, 45 de elevi au participat la un recital de poezii compuse de ei în limba franceză. Creativitatea și ingeniozitatea de care au dat dovadă la scrierea poeziilor a surprins juriul festivalului. „Am observat că pe elevii îi preocupă tot ceea ce este firesc, ei privesc profund la ceea ce se întâmplă în jurul lor”, ne-a spus Valentina Lica, director adjunct la catedra de limbi moderne a liceului Gheorghe Asachi. „Am remarcat tendința elevilor de a scrie mai mult despre dragoste, mamă și patrie”, a adăugat ea.

Multe poezii recitate la concurs au fost scrise în timpul orelor de limbă franceză. Natalia Predelcu este elevă în clasa a șasea. Poezia „Mama” a compus-o în clasa

a patra. „A fost o felicitare în versuri pentru mama mea”, își aduce aminte Natalia. „Eram la prima încercare de a scrie poezii în franceză. Au urmat multe altele”. Fiind sigură că prima ei poezie îi va aduce noroc, Natalia a decis să o prezinte la concurs.

„Tu est la lumiere/ qui eclaire mon chemin/, toi est mon bonheur/ toute le matin/, Comment imaginer la vie sans toi/ et comment fermer les yeux si tu n'es pas là/. C'est comme avoir les yeux sans voir/ et être sans espoir./ [...]”

Tu esti lumina/ care-mi luminează calea/ Tu ești bucuria mea/ În fiecare dimineață/ Cum să-mi imaginez viața fără de tine/ Este precum aș avea ochi/ Dar nu aș putea vedea./...

Ana Hachi este colega de clasă a Nataliei. Dar, spre deosebire de aceasta, pregătirea de recital i-a luat doar 45 de minute. „Am aflat de acest concurs în dimineața zilei cu pricina” ne-a spus entuziasmată Ana. „Am vrut foarte mult să particip și eu, iată de ce am scris poezia cu doar câteva

minute înainte de începerea concursului” a adăugat ea. Ana a reușit astfel, prin intermediul versurilor, să descrie țara în care trăiește.

„Dans le monde/ il y a un pays/, bien sure la Moldavie/ Elle est petite/ mais tres jolie./ [...]”

În lume/există o țară/ Este Moldova/ Este mica /dar foarte frumoasa.

Zilele francofoniei în liceul „Gheorghe Asachi” se sărbătorește de zece ani și de fiecare dată elevii vin cu idei noi de desfășurare a activităților. Potrivit Valentinei Lica, cel mai important aspect al acestei sărbători este interesul elevilor față de cultura franceză, dar și față de relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Franța.

Este destul să treci pragul liceului Gheorghe Asachi ca să-ți dai seama că aici toate poartă amprenta culturii franceze. Prezența pe coridoare și în clase a drapelului Franței vorbește despre o apropiere sufletească de tradițiile acestei țări.

Da, dom'le ador manelele!

continuare din pag. 1

Ei reprezintă grupurile de populație urbană sau rurală care se simt marginalizate într-un fel sau altul - marginalizare care vine nu numai din lipsa de bani sau cultură, ci și din conștientizarea faptului că au posibilități limitate de afirmare.

Pe de altă parte, sunt foarte mulți tineri care nu-și imaginează cum ar putea cineva agreea asemenea gen de muzică. Ruxanda, elevă în calsa a șaptea în cadrul școlii muzicale „Eugen Doga”, susține că astfel de cântece îi supără urechea. Pe lângă faptul că versurile sunt repetitive și fără niciun înțeles sau logică, eleva este deranjată de vulgaritatea interpretărilor ce promovează manelele. „Cel mai mult nu-mi place stilul lor de a se îmbrăca, mei bine zis de a se dezbrăca pe scenă, modul în care se comportă și promovează anti-valoriile...”, spune Ruxanda.

Alexandru studiază la conservator. Îi place să asculte jazz-ul, blues-ul și rock-ul. El nu recunoaște manelele ca fiind un

gen de muzică. Admite însă că aceste produse fac deliciul unui public numeros. Alex găsește explicația în versurile siropoase și ritmul legănat pot da unora speranța că totul este posibil în viață.

Svetlana Bivol, directoarea Filarmonei de Stat, spune că manelele scot în evidență preferința „basarabenilor-maneliști” pentru un produs cultural fără esență, de o simplitate stupefiantă. „Dacă o va ține tot așa, societatea noastră riscă să fie cuprinsă în viitorul apropiat de apatie, mitocănie, moravuri de țoapă, pasivitate, puturoșenie și, în final, de lipsă de maniere”, a mai adăugat S. Bivol.

O fi manelele melodii orientale pline de aleanul acela care a fascinat generații de artiști și visători, dar, cu siguranță, în zilele noastre acestea și-au schimbat conotația și destinația. Maneaua care pretinde a fi un nou gen de muzică ne aduce aminte de o formă matură și împlinită a kitschului, a cărui estetica și profunzime nu merită nici un comentariu, pentru că lipsește cu desăvârșire.